

Bygdeallmenninger som lokal utviklingsaktør – Hva kan Innovasjon Norge bidra med ?

Sverre Bjørnstad - Innovasjon Norge Innlandet

Formål

Innovasjon Norge skal være statens og fylkeskommunenes virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet.

Hovedmål

Innovasjon Norge skal utløse bedrifts- og samfunns-økonomisk lønnsom næringsutvikling, og utløse regionenes næringsmessige muligheter.

Innovasjon Norges delmål

Flere gode
gründere

Flere vekstkraftige
bedrifter

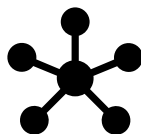

Flere innovative
næringsmiljøer

Vi er en sparringpartner som tilbyr

Kompetanse

Nettverk

Kapital

Våre virkemidler

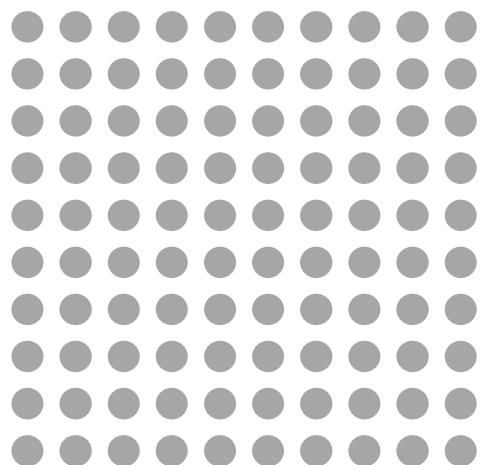
**Innovasjonsprosjekter innebærer
høy risiko**

Av 100 oppstarter:

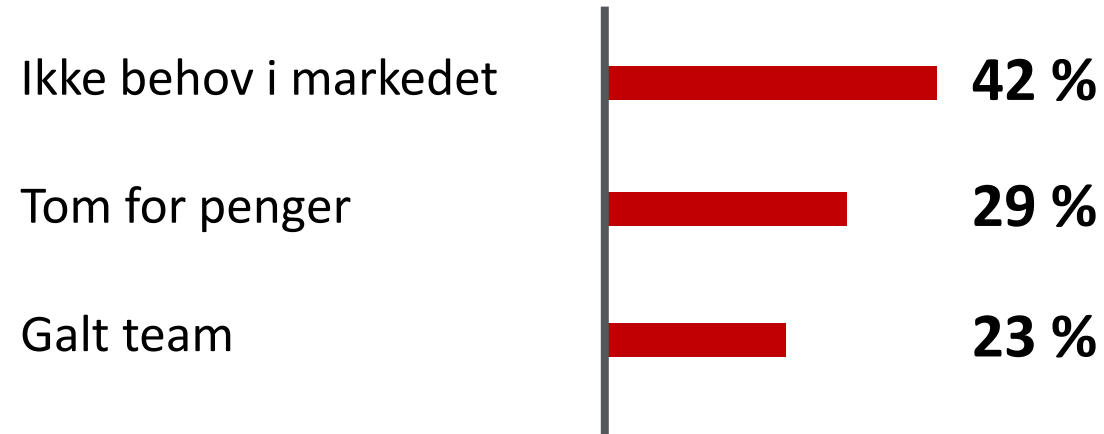
75

17

8

De største risikofaktorene - Hvorfor mislykkes så mange?

Hva trenger Norge i årene fremover?

Vi skal **øke fastlandseksporten** med 50 % innen 2030

Vi skal **omstille oss til et mer grønt næringsliv** og kutte klimagassutslippene med 55 %

Skape **300 000 nye jobber** i hele landet innen 2030

Fokus på klima og bærekraft

Vi bør lære av naturens konstante **evne til tilpasning, fornyelse og regenerering** i måten vi tenker business og vekst på...

Bedrift

Ansvarlig næringsliv/Bærekraftstrisiko

- **Unngå skade**

- Korrupsjon
- Krenkelse av menneskerettigheter
- Dårlige arbeidsforhold
- Skadevirkninger for forbrukere, lokalsamfunn og miljø

- **Ansvarlig tilnærming**

- Aktsomhetsvurderinger
- Interessentanalyser
- Beste praksis i sin sektor

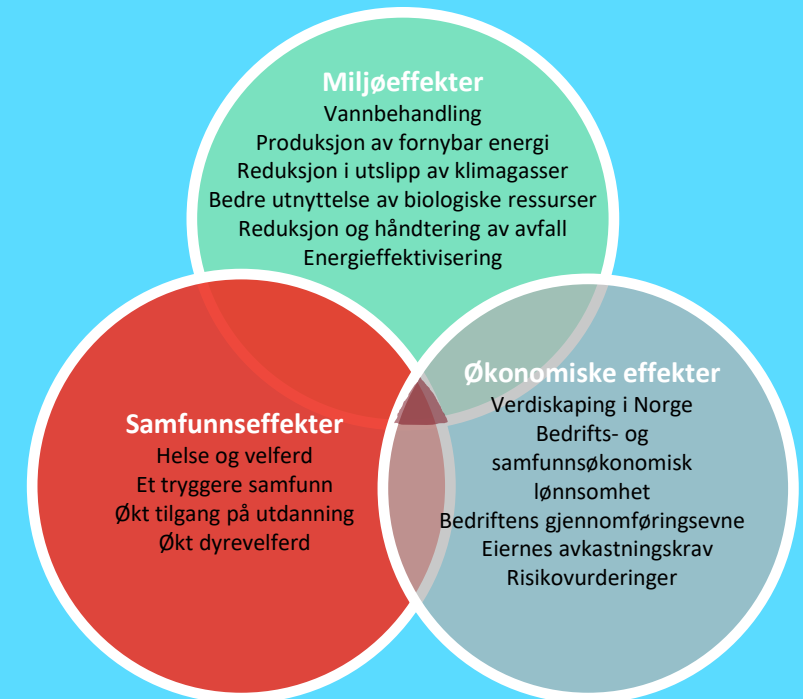
- **Håndtering av klimarisiko**

- Fysisk risiko
- Omstillingsrisiko

- **Håndtering av annen miljørisiko**

Prosjekt

Positive effekter i et helhetsperspektiv

Skog, trebasert industri og utmarksnæring har positiv politisk fokus

Øke investeringene i skogen

Regjeringen vil bl.a. øke investeringene i skogen ved å bruke mer budsjettmidler til skogplanting, ungskogpleie og andre skogkulturtiltak. Det står i kontrast til gårdagens statsbudsjett der det ble kuttet kraftig nettopp til slike tiltak, sier Skorge.

Foredlingen av tømmer i Norge har gått kraftig ned det siste tiåret. Regjeringsplattformen adresserer en sterk ambisjon om å øke den industrielle videreforedlinga av skog i Norge. Dette skal gjøres bl.a gjennom gode ordninger for å sikre industrien risikovillig kapital og en energipolitikk som prioriterer fastlandsindustrien. Dette er viktig for å sikre økt verdiskaping og framtidens arbeidsplasser i skogbruket og skogindustrien.

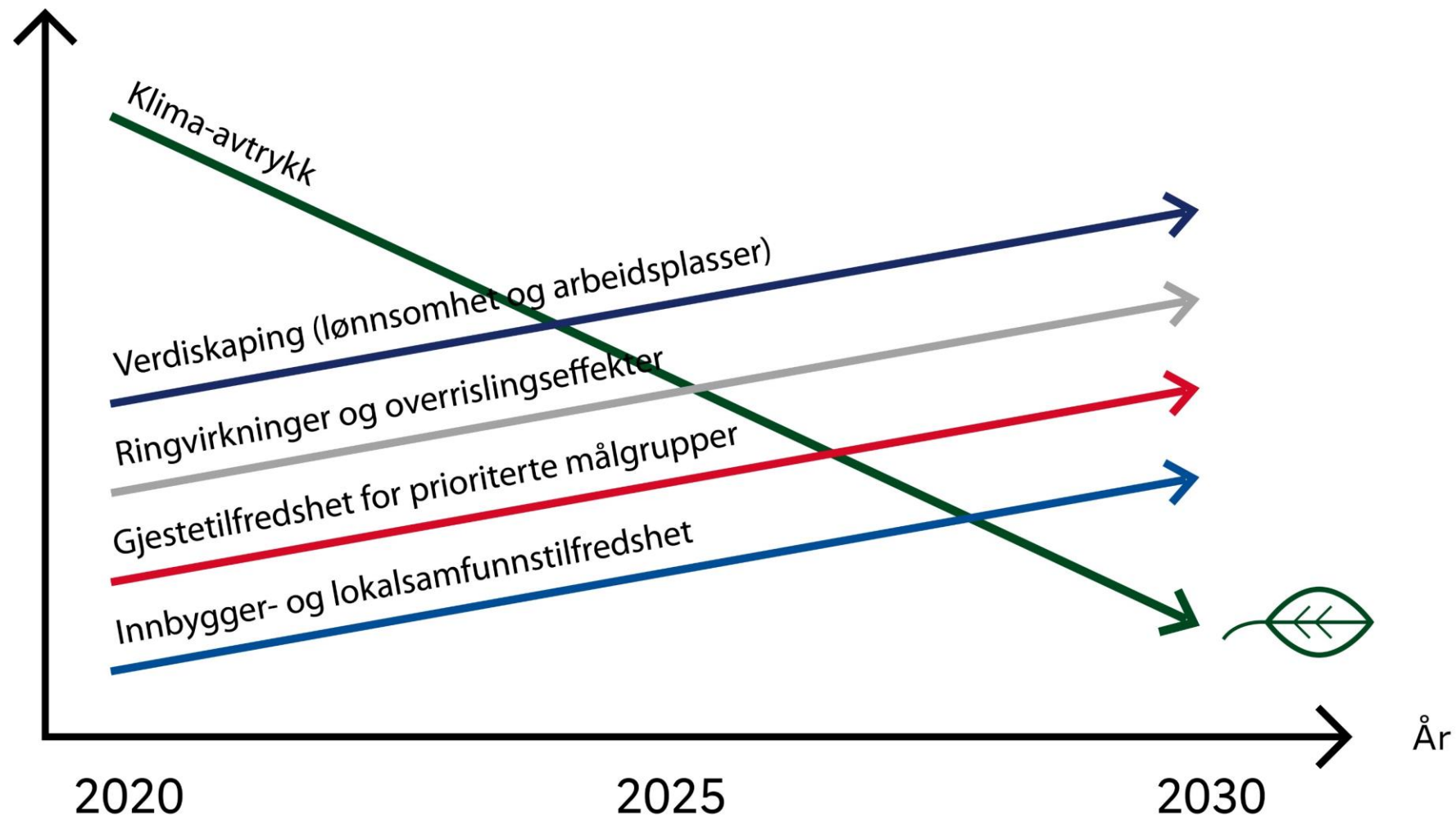
Sterke inntrykk med små avtrykk

Nasjonal reiselivsstrategi 2030

Sterke inntrykk med små avtrykk

Hva ønsker vi å oppnå?

Økt **verdiskaping** og **jobbskaping**

- 20 mrd. kr økt eksportverdi
- 20 mrd. kr økt innenlandsk konsum
- 25% økt reiselivsrelaterte jobber

Bidra til at Norge blir et **lavutslipssamfunn**

- 50% reduksjon i stedlig klimautslipp
- High yield – low impact: 10% årlig reduksjon i transport

Attraktive **lokalsamfunn** og fornøyde **innbyggere**

- Økt sysselsetting og bosetting
- Bedre handels- og servicetilbud
- Økte ringvirkninger
- Positive innbyggere

Økt **betalingsvilje** og **gjenkjøp**

- Styrket markedsposisjon
- 25% økt forbruk i hovedmålgruppene

Innlandet – Eventyrlige muligheter

Et fylke med sterke røtter og store drømmer, med mål om å ha en ledende posisjon innen teknologi, industri, landbruk og reiseliv.

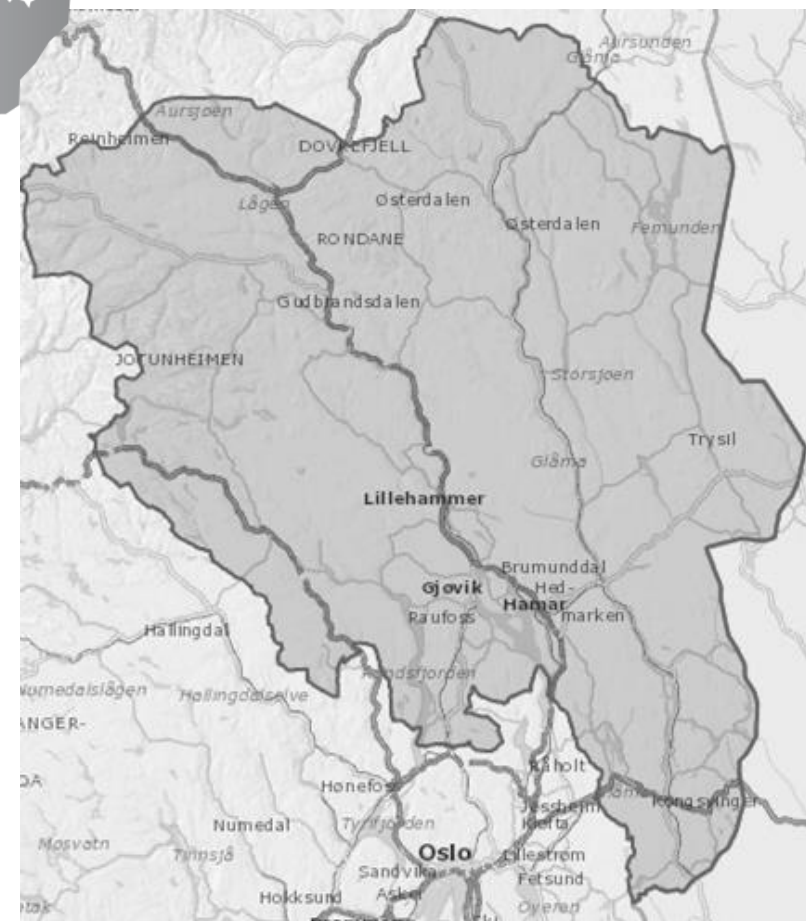
Innlandsstrategien

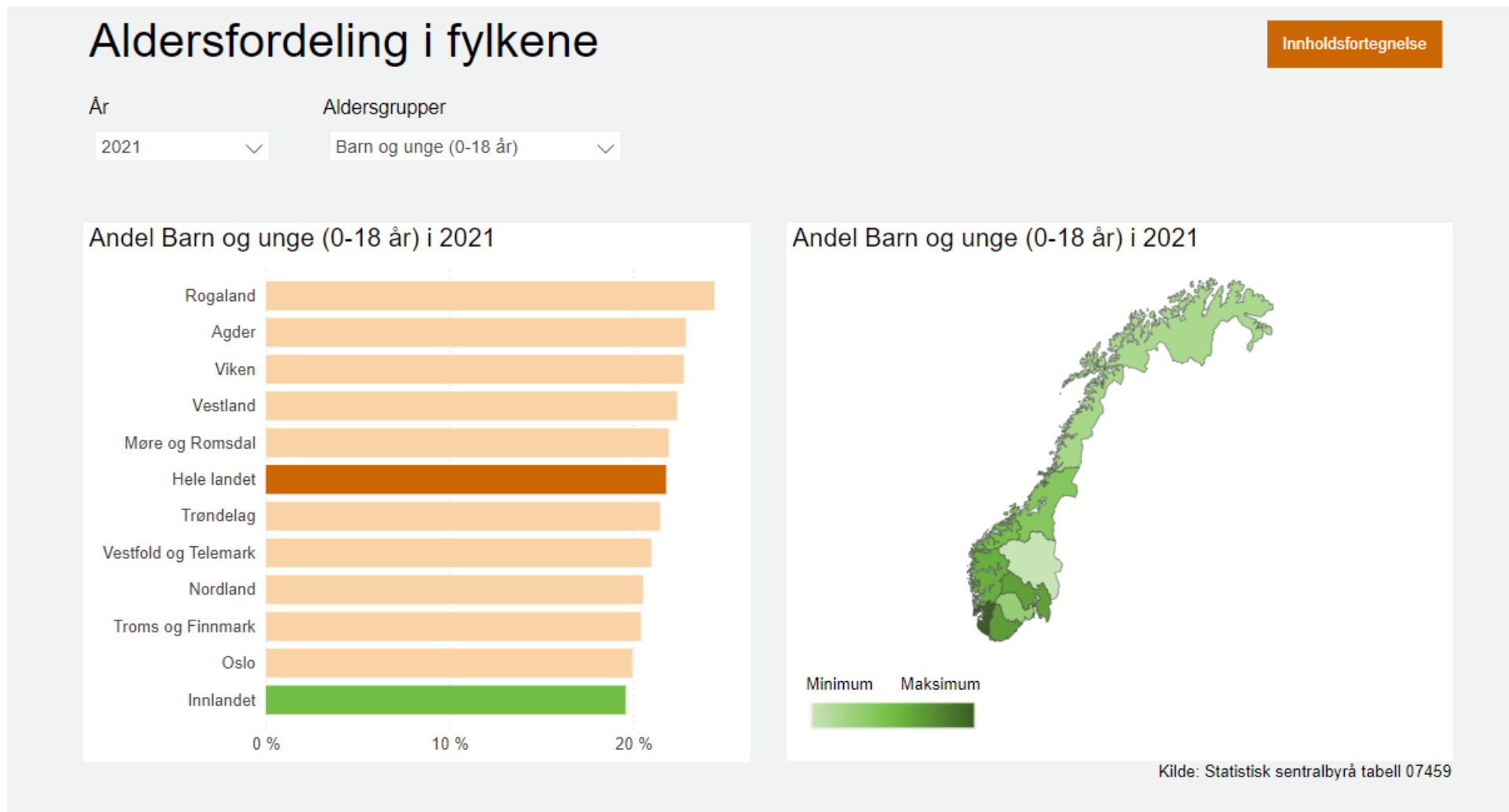
- Smart vareproduserende industri
- Landbaserte bionæringer (jordbruk og skogbruk)
- Teknologi (cybersikkerhet, XR og spill)
- Reiseliv

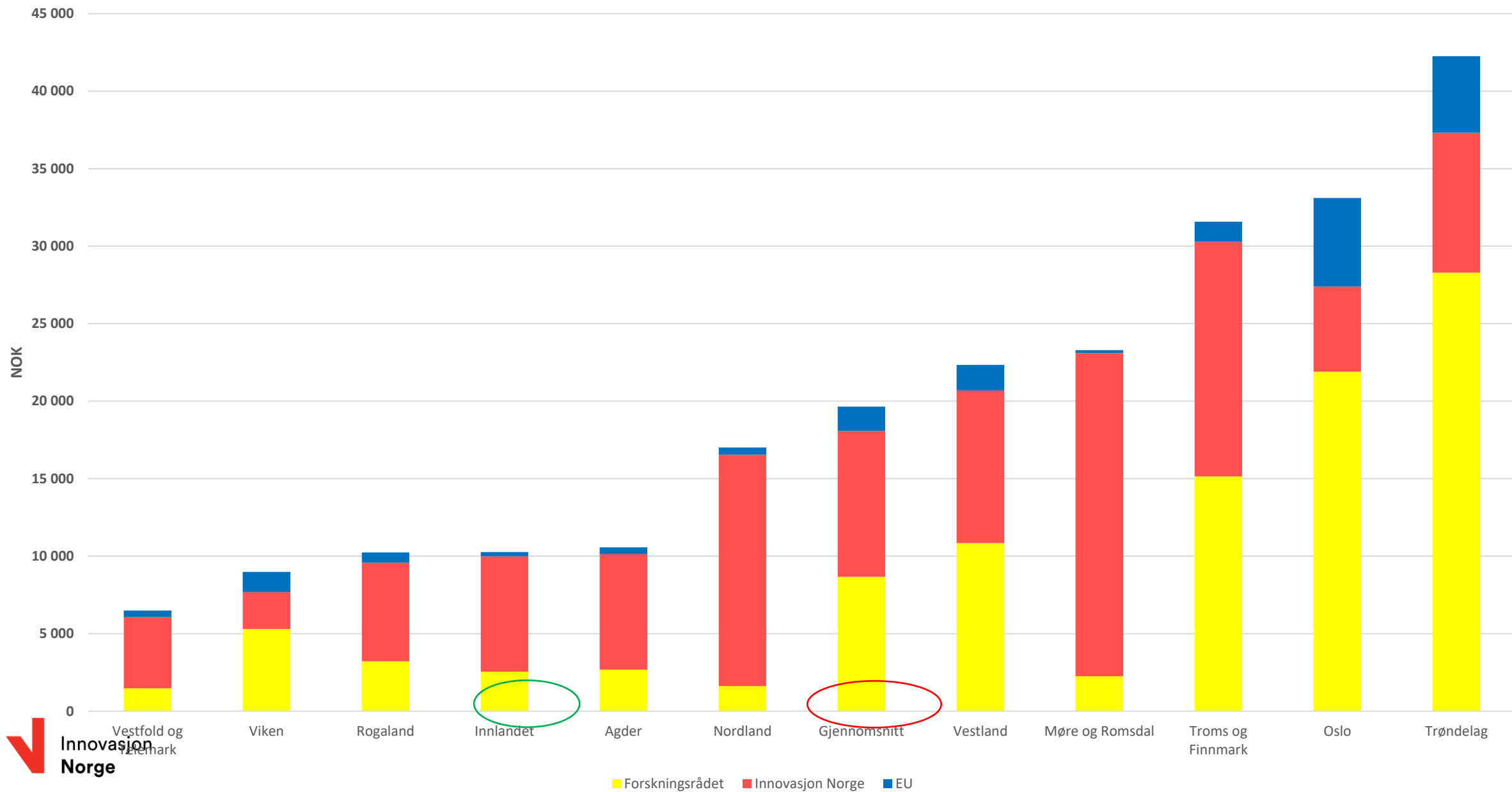
Innlandet
fylkeskommune

Innlandet har stort behov for å skape attraktive jobber og bolyst

Tildelte midler fra EU, NFR og IN per innbygger (2017-2021)

Innlandet fylkeskommune med offensiv satsing

Biovalley

Norges grønne motor

Samarbeidspartnere

Statsforvalteren
i Innlandet

Innlandet
fylkeskommune

NCE HEIDNER
Biocluster
Norwegian Centres of Expertise

NHO
Innlandet

Innovasjon
Norge

NORGES
BONDELAG

INNLANDET

Innovasjon
Norge

Toten Kålrotpakkeri Foto: Jørgen Nordby

Merkevaren Norge

Strategisk posisjonering

Den landbaserte bionæringen

 Norway

Innovasjon med basis i skog og landbruk

NCE Heidner biocluster , Norwegian Center of Expertise 4 år
Visjon: Å være et internasjonalt anerkjent utstillingsvindu for bærekraftige løsninger knyttet til matproduksjon. "Utviklet i Norge for et globalt marked«

NWC er tatt opp som Arena klynge i Norwegian Innovation Cluster programmet fra 2021

Visjon: Vi gir verden innovative og bærekraftige byggeløsninger i tre

WoodWorks! Cluster er en komplett skog- og trebasert næringsklynge med utgangspunkt i Midt-Norge.

105 mnok fra Grønn plattform for å lage en helsirkulær verdikjede for tre

Storsatsing for å etablere en helsirkulær verdikjede for tre

- Det er strålende nyheter at myndighetene vil gi over 100 millioner kroner til sirkTRE-prosjektet og forskningsparallellen circWOOD, for å etablere en helsirkulær verdikjede for tre, sier klyngeleder Berit Sanness i Norwegian Wood Cluster. Hun blir leder for styringsgruppen til sirkTRE.

at 🕒 6. september 2021

Foto: (Erling Fløistad, NIBIO)

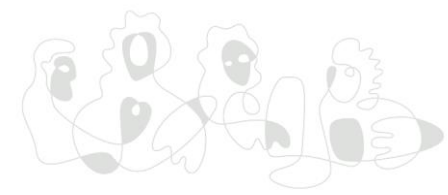
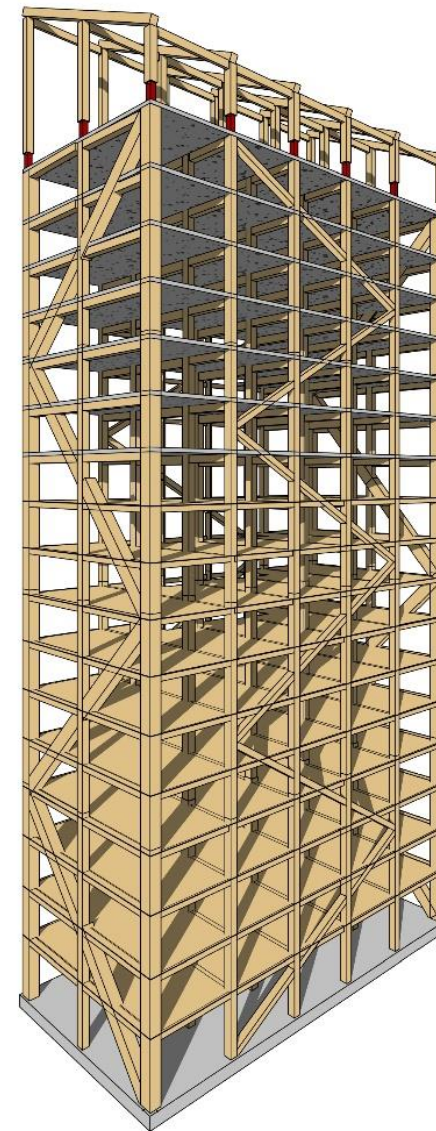
Skal utnytte 250.000 kubikkmeter av Norges treavfall innen 2024, tilsvarende 100.000 tonn, og 1 million kubikkmeter innen 2030

SirkTRE vil bidra med et klimakutt på 0,5 millioner tonn CO₂ årlig innen 2024, og to millioner tonn CO₂ årlig innen 2030.

I 2030 tilsvarer dette en reduksjon på rundt fire prosent av nasjonale utslipp i forhold til 1990-nivå. Dette inkluderer lagringseffekten av biogent karbon i tre, som utgjør vel 1/3 av klimakuttet.

Prosjekt: Master høye trekonstruksjoner

- Næringsaktørene med Sweco, Norconsult, Moelven Limtre og Ringsaker Veg- og Takelement har utviklet verdensledende kunnskapsbase for høye trekonstruksjoner
- Kunnskapene om konstruksjon, akustikk, brann må spres ut fra teknologilederne i bedriftene til bredere lag av næring
- Derfor: Forskningsbasert master som utdanner sivilingeniører for fremtidens høye trebygg

Innovasjon Norge

Noen Virkemidler

For alle finansieringsordningene vektlegger vi:

Verdiskaping i Norge

Bærekraft

Markedsaksept og vekstpotensial

Nyhetsverdi/Innovasjonshøyde

Gjennomføringsevne (*Menneskelige og økonomiske ressurser*)

Om IN er utløsende for prosjektet

Ordningen er næringsnøytral, men vi prioriterer ikke:

- Virksomheter innen tradisjonell varehandel, personlig tjenesteyting, utleievirksomhet, håndverkertjenester eller andre virksomheter som hovedsakelig har et lokalt og/eller regionalt marked
- Konsulentmiljø, klyngeorganisasjoner, bransjeorganisasjoner, FoU-miljø, testsenter
- Innovasjonsmiljø, næringshager, kommunale og interkommunale næringsselskap og offentlige aktører er ikke naturlige søkere
- Bedrifter som omfattes av definisjonen «bedrifter i vanskeligheter» ([link](#)) iht. EØS-regelverket
- Bedrifter som nylig har fått avslag på sine søknader vil ikke kunne sende inn ny søknad med mindre man kan vise til vesentlig ny informasjon.

Oppstartsfinansiering

For bedrifter under 5 år

IDEAVKLARING

UTVIKLING

MARKEDS-
INTRODUKSJON

VEKST

Markedsavklarings-
-tilskudd

Kommersialiserings-
tilskudd

Oppstartslån

Mentortjenesten for gründere

Finansiering for utvikling, vekst og skalering

Innovasjonskontrakter

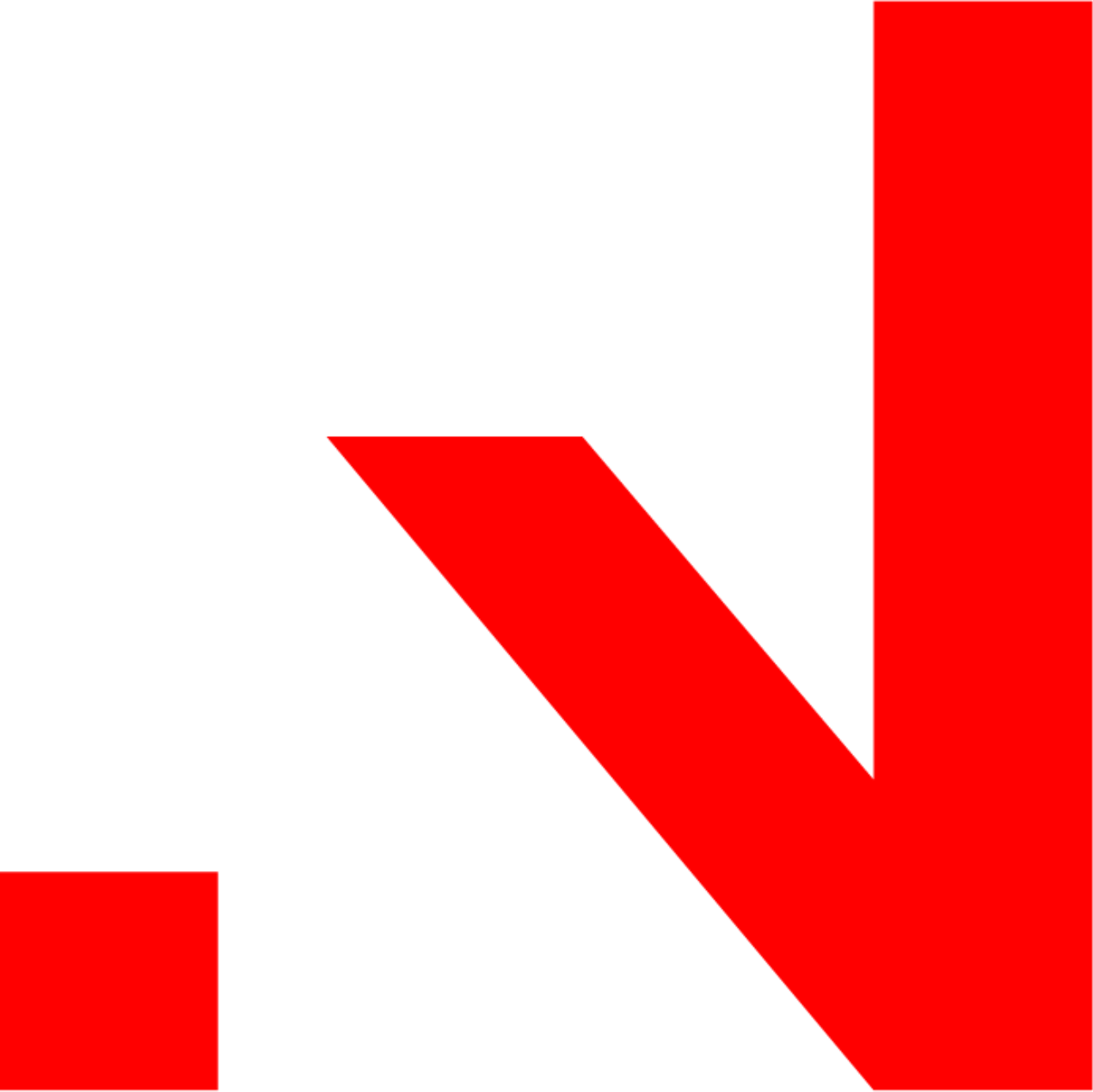
Miljøteknologiordningen

Bioøkonomiordningen

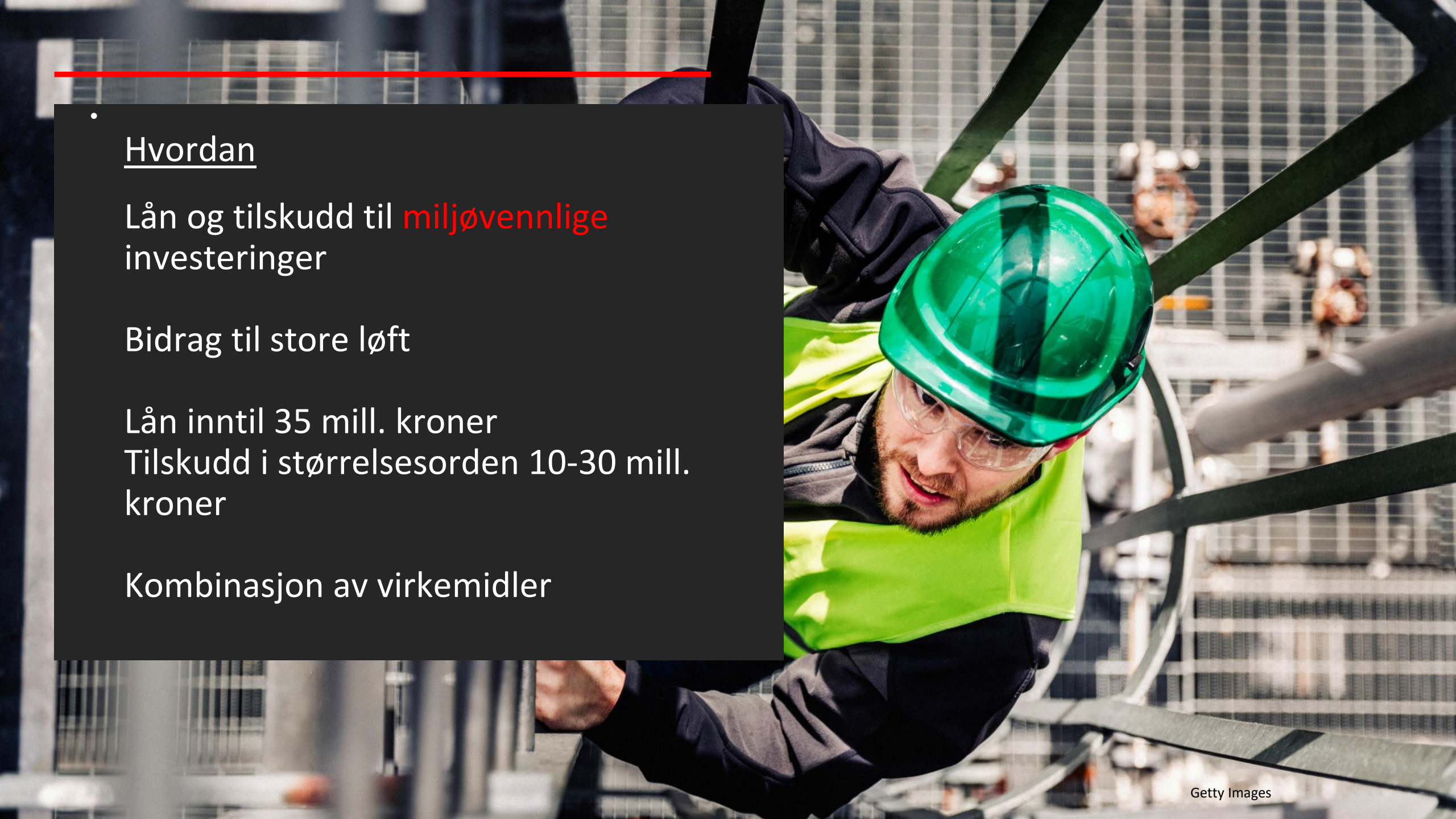
Innovasjonslån og lavrisikolån

Generelle distriktstilskudd og distriktslån

IBU midler gjennom landbruksoppdraget

Grønt vekstlån
+
Grønt
investeringstilskudd i
distriktene

A man wearing a green hard hat, safety glasses, and a high-visibility yellow vest is working on a metal structure, likely a power line tower. He is looking down and smiling. The background shows a blurred industrial or construction site.

Hvordan

- Lån og tilskudd til miljøvennlige investeringer

Bidrag til store løft

Lån inntil 35 mill. kroner

Tilskudd i størrelsesorden 10-30 mill. kroner

Kombinasjon av virkemidler

Hvem

Lån: Bedrifter i hele landet, prioriterer små og mellomstore bedrifter

Tilskudd: Bedrifter i distriktene

A photograph of a male worker in a green hard hat and a high-visibility yellow safety vest, working on a complex industrial structure. He is looking down at his work. The background shows various pipes, valves, and structural elements of the facility.

Hva

Industrietablering innenfor nye verdikjeder

Produksjon av miljøvennlige produkter

Omlegging til mer miljøvennlig produksjon

EUs taksonomi ligger til grunn for definisjon av «positiv miljøeffekt»

Hvilke kostnader kan tas med?

Aktiverbare investeringer

- Produksjonsutstyr
- Produksjonslokaler
- Immaterielle rettigheter

Implementering av investeringer

- Tilpasning
- Testing
- Opplæring

Hva omfattes ikke?

Ordinære driftsoppgaver
Rutinemessige forbedringer
Markedsføring og salg
Myndighetspålagte krav

Hvordan gå fram?

Få klarhet i investeringsbehov
Beskriv og kvantifiser miljøeffektene
Få fram betydning for bedriftens langsiktige
lønnsomhet og konkurransekraft

Send inn en forespørsel om **Rask avklaring**
eller ta kontakt med lokalt kontor

Bioøkonomiordningen

Bedrifter som baserer sin virksomhet på ressurser fra hav, jord og skog.

Bedrifter som utvikler og tar i bruk løsninger for produksjon, foredling og distribusjon av bioressurser.

Støttebeløp fra NOK 100.000 til 3.000.000, men kan gis høyere dersom det er nødvendig for verifisering og dokumentasjon av nye prosesser og produkter.

Miljøteknologiordningen

– Millioner til grønn vekst!

- **Miljøteknologi** er nye løsninger som er *bedre* for miljøet sammenlignet med eksisterende løsninger
- Retter seg mot siste fase av et FoU-prosjekt *før* løsningen skal tas ut i markedet
 - Planlegging, prosjektering, bygging og testing av demonstrasjonsanlegg.
- *Alle* bedrifter i *alle* sektorer med pilot- og demonstrasjonsprosjekter innen miljøtek. kan søke
- At teknologien er **skalerbar** er en forutsetning. Engangstiltak i enkeltbedrifter støttes ikke.

Hias-prosessen® – offentlig innovasjon ut i markedet

Foto: Hias.no

Normal støtteintensitet

Store bedrifter -inntil 25%

Mellomstore bedrifter - inntil 35%

Små bedrifter - inntil 45 %

På visse vilkår kan det gis høyere støttesatser

Kan gis inntil 20 % av
innvilget tilskudd ekstra for
bygging i tre. Inntil kr
400.000,-

VSP for fornybar energi i landbruket

Midler 2022:

- 112 mill kr

Målgruppe:

- Bønder/skogeiere

Støtter:

- Anlegg for varmesalg
- Gårdsvarmeanlegg
- Solenergi og varmepumper til å dekke eget energibehov i landbruksproduksjon

- Veksthus

- Biogass, biokull, kraft/varme (CHP)

- Forstudier/forprosjekter

- Lager og tørker for flis

- Kompetanse/utvikling/info

- Utprøving av ny teknologi i landbruket

Kompetanse/rådgivning

Rådgivning og kompetanse

- Forretningsrådgivning (strategiutvikling)
- Immaterielle rettigheter
- Internasjonal rådgivning
- Eksportrådgivning
- EU rådgivning
- Kobling til eksterne kompetansemiljøer
- Egne kompetansetilbud som FRAM, kurs på nett mm

Aktuelle utgangspunkt for workshops for bedrifter i Innlandet

BEDRIFTENS FORRETNINGSMODELL

«Hvordan optimalisere forretningsmodellen gjennom å avdekke uforløste behov og potensial for vekst?»

Målgruppe

- Bedrifter med over 5 mkr og 3 ansatte
- Klare ambisjoner og vilje til å investere tid og ressurser i å oppnå utvikling og vekst

Hva får bedriften?

- 4-5 timers digital eller fysisk workshop
- Innføring i nyttige verktøy for å identifisere muligheter i din bedrift, som gir grunnlag for drøfting av strategiske veivalg
- Sparring omkring deres forretningsmodell med fasilitator fra Innovasjon Norge.

KOMMERSIALISERING AV INNOVASJONSPROSJEKTER

«Hvordan lykkes raskest mulig med lavest mulig risiko i markedet med et utviklingsprosjekt?»

Målgruppe

- Bedrifter med over 5 mkr og 3 ansatte
- Bedriften jobber med et utviklings-/ innovasjonsprosjekt har vilje til å investere tid og ressurser til å lykkes med å dette i markedet

Hva får bedriften?

- 4-5 timers digital eller fysisk workshop
- Innføring i nyttige verktøy for en smidig og lønnsom tilnærming til markedsarbeid og innovasjon
- En fasilitator fra Innovasjon Norge.

STRATEGISK POSISJONERING

«Hvordan bygge attraktiv og unik posisjon i markedet, treffe kundene bedre, og øke salget?»

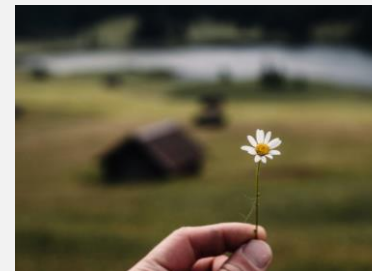
Målgruppe

- Bedrifter med over 5 mkr og 3 ansatte
- Klare ambisjoner og vilje til å investere tid og ressurser til å arbeide med bedriftens posisjonering og merkevarebygging

Hva får bedriften?

- 4-5 timers digital eller fysisk workshop
- Innføring i nyttige verktøy for en smidig og lønnsom tilnærming til markedsarbeid og innovasjon
- En fasilitator fra Innovasjon Norge.

BÆREKRAFT

«Hvordan identifisere mulige bærekraftstiltak i produktets livssyklus som kan styrke fremtidig posisjon og lønnsomhet?»

Målgruppe

- Bedrifter med over 10 mkr i omsetning og 5 ansatte
- Vareproduserende / industri.
- Klare ambisjoner og vilje til å investere tid og ressurser i å jobbe med bærekraftstiltak

Hva får bedriften?

3-4 timers digital eller fysisk workshop En felles gjennomgang av produktets reise fra ide til avvikling, for å avdekke mulige bærekraftstiltak.

KLYNGE-/NETTVERK

«Hvordan jobbe sammen med andre for å oppnå mer, og løse felles utfordringer?»

Målgruppe

- Etablerte nettverk og klynger. eller
- Bedrifter i INs målgruppe som ønsker å se på muligheter for kommersielt samarbeid.

Hva får bedriften?

- 4-5 timers digital eller fysisk workshop
- Innføring i nyttige klyngeverktøy gir grunnlag for drøfting av strategiske veivalg for flerbedriftssamarbeid
- Sparring med fasilitator og klyngerådgiver fra Innovasjon Norge.

Sammendrag lån i Innovasjon Norge

Låneordning	Løpetid	Rente**	Sikkerheter	Kommentar
Oppstartslån	4 år	4,20 %	Kausjon på 20%	Bedrifter under 5 år. Avdragsfritt i hele lånets løpetid. Kan finansiere inntil 60 % av kapitalbehov.
Risikolån	Inntil 15 år *	4,20 %	Ja	Ikke betryggende sikkerheter, nivå varierer fra bedriftens driftsscore
Lavrisikolån	Inntil 25 år *	Margin varierer	Ja	Rentemargin vil variere fra hvert case, men søker får kun <u>ett</u> tilbud. Lån må være fullsikret.
Vekstlån	3-5 år	7,50 %	Etableres pantobl	I pilot frem til sommer 2022, 50% finansieringsandel. Kapitalbehov over MNOK 20.
Grønt vekstlån	Inntil 15 år*	Ikke fastsatt	Ja	I pilot fra vår 2022. EU's taksonomi ligger til grunn. Inntil 75% finansieringsandel. Lik rentemargin.
Lavrisikolån landbruk	Inntil 25 år *	2,45 %	Ja	Lånet må være vurdert som fullsikret
Risikolån landbruk	Inntil 15 år *	3,45 %	Ja	Sikkerheter etableres
* løpetid er inkl avdragsfrie perioder.				
** pr 15.03.2022				

Snart kan kua gomle i seg grantrær

Redningen for tørkerammede kyr kan bli at de kanskje fra neste år skal gomle i seg gran- og furutrær.

Arbaflame
Bærekraftig alternativ til kull,
patentert metode som sparer 90 % av CO2 utslipp vs. kull

På denne tomte kan Øyer få Norges første biometanolfabrikk

I ØYER: Den hundre mål store tomte til Kindlistuen & Dahl tilhørte tidligere sagbruket Gausdal Bruvoll. Nå kan Norges første biometanolfabrikk som baserer seg på grønt råstoff, bli bygd her. Foto: Truls Telle

Glocal Green bygger biometanol-fabrikk. Nå har de fått samarbeid med Norwegian Hydrogen

Dag Nikolai Ryste, CEO i Glocal Green og Jens Berge, CEO i Norwegian Hydrogen har signert samarbeidsavtale og satser videre på bidrag til det grønne skiftet. FOTO: PRESSEFOTO

**Aktuelle innovasjonsprosjekter innen: Digitalisering – Bærekraft – Energi –
Utmarksnæringer – Jakt – Fisk - Reiseliv – Rekreasjon i tillegg til trebyggerier og
prosessindustri.....**

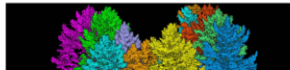

| About The Project

SmartForest > About The Project

SmartForest will position the Norwegian forest sector at the forefront of digitalization resulting in large efficiency gains in the forest sector, increased production, reduced environmental impacts, and significant climate benefits.

SmartForest will result in a series of innovations and be the catalyst for an internationally competitive forest-tech sector in Norway. The fundamental components for achieving this are in place; a unified and committed forest sector, a leading R&D environment, and a series of progressive data and technology companies.

Våre tjenester innen grønn omstilling

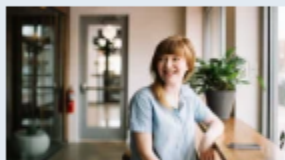
Tilskudd til miljøteknologi

Miljøteknologiordningen gir tilskudd til utvikling, pilot og demonstrasjon av ny miljøteknologi. Det gjelder innovative produkter eller prosesser som løser et miljøproblem.

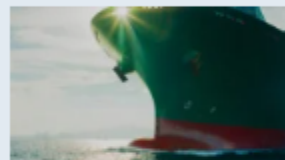
Tilskudd til bioøkonomiprosjekter

Skal din bedrift utvikle løsninger som øker verdiskapingen basert på ressurser fra hav, jord og skog? Det kan være mye å tjene på høyere foredling av bioressurser, og ta i bruk sidestrømmer til nye produkter.

Grønn plattform

Grønn plattform er en ny satsing som gir næringslivet og forskningsinstitutter midler til forsknings- og innovasjonsdrevet grønn omstilling. Målet med satsingen er å styrke verdiskaping og skape flere arbeidsplasser, samtidig som vi sikrer et mer bærekraftig samfunn.

Pilot-E lyser ut tre tema for 2021

Pilot-E-ordningen er et finansieringstilbud til norsk næringsliv som skal bidra til vesentlige kutt i klimagassutslipp og/eller mer effektiv energiutnyttelse i Norge og internasjonalt. Søknadsfristen er onsdag 15. september kl. 13:00.

Pilot-T 2022: utlysning kommer i løpet av våren

Utllysning for Pilot-T 2022 annonseres senere i vår. Informasjon om fjorårets utlysning (2021) følger under. Vi forventer ikke store endringer for hva som kan støttes i 2022, så det skal gå fint å begynne å utvikle en søknad for i år basert på opplysningene under.

EU-finansiering

Trenger du finansiering til å pilotere, kommersialisere og skalere en nyskapende og lønnsom løsning med et globalt markedspotensial? EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, Horisont Europa, tilbyr en rekke finansieringsmuligheter for næringslivet.

Informasjon om ordninger landbruk

<https://www.innovasjon norge.no/no/tjenester/landbruk/>

Tradisjonelt landbruk

Skal du investere i driftsbygning, kjøpe eiendom eller tilleggsareal? Kanskje trenger du å foreta mindre investeringer i forbindelse med generasjonsskifte på gården? Vi kan hjelpe deg med finansiering dersom du har et lønnsomt prosjekt.

Tilleggsnæring

Ønsker du å videreutvikle en tilleggsnæring på gården? Du kan søke om tilskudd og lån hos oss dersom du har et lønnsomt prosjekt.

Bolig på gårdsbruk

Trenger du ny eller utbedret bolig på gården? Vi kan tilby lån til å gjennomføre investeringen.

Fornybar energi i landbruket

Har du planer om å bygge anlegg for produksjon av fornybar energi, bioenergi eller produsere flis til bioenergi? Vi gir tilskudd til investeringer, utredninger og kompetansetiltak.

Vekstfinansiering

Er du tilbyder av lokalmat- og drikke, matopplevelser med lokal identitet, reiselivsopplevelser, Inn på Tunet, Innlandsfiske - eller er du en aktør innen reinnæringen? Da har vi tjenester for deg.

Reindriftsbasert vekst og verdiskaping

Ønsker du å øke verdiskapingen i reinkjøttproduksjonen? Vi kan gi deg tilskudd til bedriftsutvikling og kompetanse- og markedsføringstiltak.

Bedriftsnettverk for landbruket

Har din bedrift behov for hjelp til å styrke samarbeidet med andre bedrifter, skape tillit, identifisere felles utfordringer og interesser? Da har vi tjenesten for deg.

Kompetansenettverk for landbruk

Ønsker du å lære mer om hvordan du skaper verdier med utgangspunkt i landbruks- og reinbaserte næringer? Vi tilbyr kurs og andre skreddersydde kompetansetiltak for deg og din bedrift.

An aerial photograph of a vast, dense forest covering a mountain slope. The trees are mostly coniferous, with some deciduous trees showing yellow and orange autumn foliage. In the bottom left corner, a rocky, moss-covered mountain slope is visible, with some small evergreen trees growing on it.

Eagle Nest Eco Lodge

Hotellsuite i fjellveggen på Sel

- Dere forvalter ressurser med økende etterspørsel
- Utviklingsprosjekter innen bærekraft og digitalisering tiltrekker seg unge talenter
- Opp til dere om allmenningene, sammen med virkemiddelapparat og finansinstitusjoner, kan være lokale utviklingsaktører
- Dere må ha initiativet!

Foto: Eagle Nest Eco Lodge